

scenár

Predmet	Mechanika / Trecie sily
Dĺžka	2:42
Hlavné ciele	Analyzovať vlastnosti trecích síl, od čoho závisia a od čoho nezávisia
Podrobné ciele	
Štruktúra a popis experimentov:	
1. Úvod	Popis: Motiváciou experimentu bude skúmanie pôsobiacich síl a trecích síl.
2. hlavný predmet	Popis: Rozumieť, že trecia sila závisí len od veľkosti tlakovej sily kolmej na podložku, nezávisí od veľkosti plochy.
Časť 1	
(0:40)	Pomôcky: Váhy, silomer, kvádrik, závažia Popis: Teleso – kvádrik môžeme umiestniť na podlahu tak, aby sa dotýkal plochou S , $2S$, $\frac{1}{2} S$.
Experiment 1 (1:30)	Teleso s podstavou $\frac{1}{2} S$ umiestnime na podložku zaťažíme závažím a ťaháme po podložke silomerom rovnomerným pohybom. Odčítame veľkosť pôsobiacej sily.
Experiment 2 (1:48)	Teleso s podstavou $2 S$ umiestnime na podložku zaťažíme závažím a ťaháme po podložke silomerom rovnomerným pohybom. Odčítame veľkosť pôsobiacej sily.
Experiment 3 (2:04)	Teleso s podstavou S umiestnime na podložku zaťažíme závažím a ťaháme po podložke silomerom rovnomerným pohybom. Odčítame veľkosť pôsobiacej sily.
(2:23).	Následne porovnáme veľkosti pôsobiacich síl vo všetkých troch prípadoch. Silomer v daných troch prípadoch ukazuje zhruba rovnako veľkú pôsobiacu silu. Otázky: Závisí veľkosť trecej sily od veľkosti trecej plochy? ($2x$, $\frac{1}{2}x$)? Záver: Veľkosť trecej sily nezávisí od trecej plochy ale len od veľkosti tlakovej sily kolmej na podložku.
3. Zhrnutie, vyhodnotenie a poznámky	Systém je potrebné dostať do pohybu, na rozbehnutie sústavy je potrebné prekonať väčšiu silu, ako keď sa sústava pohybuje rovnomerným pohybom. Stupeň: základná škola (ISCED 2 / 8. ročník)